

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ, КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Кафедра української мови

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 01 » 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СВІТОГЛЯДНІ ЗАСАДИ ГУМАНІТАРИСТИКИ:

ЛІТЕРАТУРНО-ГЕРМЕНЕВТИЧНИЙ ДИСКУРС

для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня другого (магістерського)
спеціалізації 035.01 Українська мова та література
освітньої програми 035.01.01 Українська мова і література

Київ–2023

Розробник:

Шитик Людмила Володимирівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Викладач:

Шитик Людмила Володимирівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Робочу програма розглянуто і затверджено на засіданні

кафедри української мови

Протокол від 28.08.2023 58

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(М. О. Вінтонів)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проєктної групи) 035 Українська мова і література _____

2023 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проєктної групи) _____

(М.О. Вінтонів)

Робочу програму перевірено

____.____. 2023 р.

Заступник декана факультету української філології, культури і мистецтва з науково-методичної та навчальної роботи _____ (С. І. Горобець)

Пролонговано:

на 20____/20____ н.р. _____ (______). «____» 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПІБ)

на 20____/20____ н.р. _____ (______). «____» 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПІБ)

на 20____/20____ н.р. _____ (______). «____» 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПІБ)

Розробник:

Шитик Людмила Володимирівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Викладач:

Шитик Людмила Володимирівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні
кафедри української мови

Протокол від _____

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(М. О. Вінтонів)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
(керівником проектної групи) 035 Українська мова і література _____

_____ 2023 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ (М.О. Вінтонів)

Робочу програму перевірено
_____._____. 2023 р.

Заступник декана факультету української філології, культури і мистецтва з
науково-методичної та навчальної роботи _____ С. І. Горобець

Пролонговано:

на 20____/20____ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20____/20____ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20____/20____ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20____/20____ н.р. _____ (______). «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Освітня програма 035.01.01 Українська мова та література

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
<i>Світоглядні засади гуманітаристики</i>		
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Мова викладання навчання та оцінювання	<i>українська</i>	
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>6/180</i>	
Курс	<i>1</i>	-
Семестр	<i>1</i>	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	<i>3</i>	-
<i>Змістовий модуль «Літературно-герменевтичний дискурс»</i>		
Обсяг кредитів	<i>2</i>	-
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	-
Аудиторні	<i>16</i>	-
Модульний контроль	<i>4</i>	-
Семестровий контроль	<i>15</i>	-
Самостійна робота	<i>25</i>	-
Форма семестрового контролю	<i>іспит</i>	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Літературно-герменевтичний дискурс» визначає обсяг знань, що має бути опанований магістрантами відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу блоку дисциплін «Світоглядні засади гуманітаристики»; необхідне методичне забезпечення, складники та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Метою змістового модуля «Літературно-герменевтичний дискурс» є ознайомлення здобувачів з основними поняттями герменевтики, дискурсології, лінгвотекстології; формування в майбутнього філолога вміння проникати в глибинну сутність художнього твору, розуміти, тлумачити та інтерпретувати тексти.

Завдання курсу:

- 1) розширити світоглядні засади гуманітарної підготовки філологів;
- 2) визначити коло основних проблем дискурсології, герменевтики, лінгвотекстології;
- 3) сформувати знання про історію розвитку й сутність герменевтики як науки;
- 4) ознайомити з основними дискусіями навколо проблем розуміння, оцінювання та інтерпретації художнього тексту;
- 5) опанувати герменевтичною методологією;
- 6) навчити студентів застосовувати поняттєвий апарат літературної герменевтики для аналізу, інтерпретації та оцінювання вартості художніх текстів.

Під час лекційних і семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні магістри за спеціалізацією «Українська мова та література», освітньою програмою «Українська мова і література» *набувають таких програмних компетентностей: ЗК – 1; 2; 3; 4; 5; 7; 9; 10 (загальні компетентності), ФК – 1; 3 (фахові компетентності):*

ЗК-1: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-2: Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-3: Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4: Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5: Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-7: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-9: Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-10: Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ФК-1: Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК-3: Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

3. Результати навчання за дисципліною

Після опанування дисципліни «Літературно-герменевтичний дискурс» студенти повинні мати такі *програмні результати навчання: ПРН-3-1, ПРН-3-4; ПРН-У-1, ПРН-У-2, ПРН-У-6, ПРН-У-7, ПРН-У-9, ПРН-У-15; ПРН-С-1, ПРН-С-3, РН-С-4, РН-С-5.*

ПРН-3-1: Демонструвати знання в галузі гуманітарних наук, застосовувати їхні методи в різних видах професійної діяльності.

ПРН-3-4: Знати правові й етичні норми, які регулюють міжособистісні стосунки у професійних колективах.

ПРН-У-1: Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-У-2: Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН-У-6: Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН-У-7: Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН-У-9: Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-У-15: Забезпечувати викладання філологічних дисциплін в закладах вищої освіти.

ПРН-С-1: Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-С-3: Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-С-4: Здійснювати науковий аналіз мовного й мовленнєвого матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-С-5: Аргументовано пояснювати, оцінювати і зіставляти тенденції, методичні новації та розробки в галузі освіти.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва заняття	Кількість годин, відведених на:					
		<i>Ра зо м</i>	<i>Л е к ц ії</i>	<i>Сем інар ські зан ят тя</i>	<i>Самост йна Робот</i>	<i>Семес ровий контр оль</i>	<i>Моду льний контр оль</i>
Змістовий модуль 1. Дискурсологія як галузь гуманітарного знання							
1.	Тема 1. Базові поняття та підходи дискурсології.	13	2	2	5	3	1
Разом		13	2	2	5	3	1
Змістовий модуль 2. Концептуальні засади герменевтики							
2	Тема 2. Герменевтика в колі наукової парадигми.	15	2	2	7	4	1
3.	Тема 3. Герменевтичний та лінгвотекстологічний ракурси тексту.	15	2	2	6	4	1
Разом		31	4	4	13	8	2
Змістовий модуль 3. Методика герменевтичного філологічного аналізу							
4.	Тема 4. Герменевтичний аналіз художнього тексту.	15	2	2	7	4	1
Разом		16	2	2	7	4	1
Разом годин		60	8	8	25	15	4

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І.

ДИСКУРСОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ

Тема 1. Базові поняття та підходи дискурсології

Варіативність уявлень про дискурс у соціогуманітарних дослідженнях. Проблема дефініції дискурсу. Тлумачення дискурсу в лінгвістиці та літературознавстві. Українська школа дискурсу. Класифікаційні ознаки й типологія дискурсу. Поняття тексту і дискурсу в лінгвістичній теорії. Поняття герменевтичного дискурсу. Герменевтичний дискурс і діалог культур.

Практичне заняття 1

Рекомендована література:

Основна: 1–5

Додаткова: 2; 4; 5; 7; 8; 11–16

МОДУЛЬ 2

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ГЕРМЕНЕВТИКИ

Тема 2. Герменевтика в колі наукової парадигми

Герменевтика: предмет, проблеми та структура теорії інтерпретації. Тлумачення й інтерпретація як основні завдання герменевтики. Вектори розвитку герменевтичного вчення. Герменевтичні принципи інтерпретації художнього тексту. Пізнання, пояснення та розуміння крізь призму герменевтичних досліджень. Етапи розвитку герменевтики як науки. Герменевтика Ф. Шлейєрмахера та її місце в німецькій класичній філософії. Герменевтика мови М. Гайдеггера. Літературна герменевтика Г.-І. Гадамера. Герменевтичні погляди П. Рікера. Герменевтичний ланцюжок від пояснення до розуміння. Пояснення як різновид пізнавальної дії. Структура пояснювального механізму. Види пояснень у герменевтичній практиці. Природа і сутність розуміння. Діалектична архітектоніка процесів осмислення мовних фактів. Функції розуміння. Антиномія розуміння та дорозуміння. Феномен герменевтичного кола. Зміст поняття герменевтичного кола. Концептуальні засади розвитку герменевтичних кіл. Історичні вектори руху в герменевтичному колі. Проблема входу мовних одиниць до герменевтичного кола та виходу з нього.

Практичне заняття 2

Рекомендована література:

Основна: 1; 2; 5

Додаткова: 1–5; 7; 8; 10–15

Тема 3. Герменевтичний та лінгвотекстологічний ракурси тексту

Текст як об'єкт герменевтики та лінгвотекстології. Дефініція, будова, ознаки та функції тексту. Філософська й лінгвістична природа тексту. Герменевтичний і лінгвотекстологічний підходи до тлумачення текстової інформації. Знак, текст і символ у герменевтиці. Підходи до інтерпретації мовних явищ. Інтерпретація як метод і засіб філософського пізнання. Види інтерпретаційних механізмів. Межі інтерпретації. Інтерпретаційні «конфлікти» в тлумаченні мовних явищ. Проблема «історичної дистанції» та «часової відстані» в ході інтерпретації текстів. Основні підходи до інтерпретації мовних фактів.

Практичне заняття 3

Рекомендована література:

Основна: 1; 2; 4

Додаткова: 1; 2; 4; 5; 7; 8; 11–15

МОДУЛЬ 3

МЕТОДИКА ГЕРМЕНЕВТИЧНОГО ФІЛОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ

Тема 4. Герменевтичний аналіз художнього тексту

Ідея універсальної методології інтерпретації тексту. Мовно-літературна й культурна спрямованість герменевтичного аналізу текстів. Мета й завдання герменевтичного аналізу. Пояснення культурної інформації та розуміння культурних смислів. Етапи герменевтичного аналізу.

Практичне заняття 4

Рекомендована література:

Основна: 1–4

Додаткова: 1; 2; 4–9; 11–14

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		К-сть одиниць	Максимальна кількість балів	К-сть одиниць	Максимальна кількість балів	К-сть одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Семестровий контроль	-	-	-	-	-	-	-
	<i>Разом</i>	-	42	-	59	-	42
Максимальна кількість балів: 143							
Розрахунок коефіцієнта: $143:30 = 4.76$							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Модуль 1

ДИСКУРСОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ

Тема 1. Базові поняття та підходи дискурсології

- Опрацювати та доповнити лекційний матеріал (опорні схеми, таблиці тощо для кращого засвоєння теми).
- Скласти таблицю або схему «Основні поняття і категорії дискурсології».
- Підготувати повідомлення (орієнтовні теми):
 «Когнітивно-прагматичний вектор дослідження дискурсу»;
 «Інтерактивна природа дискурсу»;
 «Дискурс як когнітивно-комунікативна подія»;
 «Дискурс як соціолінгвістичний феномен»;
 «Когнітивна карта дискурсу в концепції О. Селіванової»;
 «Герменевтичний дискурс і діалог культур».
 Створити мультимедійну презентацію до обраного питання (за бажанням).

Критерії оцінювання

- Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.
- Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу, наявність мультимедійної презентації, правильність складання таблиці або схеми.

Модуль 2

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ГЕРМЕНЕВТИКИ

Тема 2. Герменевтика в колі наукової парадигми

1. Опрацювати та доповнити лекційний матеріал (опорні схеми, таблиці тощо для кращого засвоєння теми).
2. Проілюструйте прикладами (по 2) із творів художньої літератури такі принципи розуміння текстів (за Ф. Шлейермахером):
 - а) принцип єдності граматичної та психологічної інтерпретації;
 - б) принцип діалектичної взаємодії частин і цілого;
 - в) принцип залежності розуміння від знання внутрішнього та зовнішнього життя автора твору.
3. Заповніть таблицю «Відомі герменевтичні концепції»:

№ з/п	Дослідник	Герменевтична концепція	Мовна формула концепції
1.	Ф. Шлейермахер		
2.	Ф. Шлегель		
3.	Г. Гадамер		
4.	М. Гайдеггер		
5.	П. Рікер		

4. Побудуйте одне з можливих герменевтичних кіл за художнім твором (на вибір).

Тема 3. Герменевтичний та лінгвотекстологічний ракурси тексту

1. Опрацювати й доповнити лекційний матеріал (опорні схеми, таблиці тощо для кращого засвоєння теми).
2. Підготувати повідомлення на такі теми (орієнтовні):
 - «Рівні інтерпретації тексту»;
 - «Внесок кабалістики в теорію інтерпретації»;
 - «Внесок античної герменевтики в теорію інтерпретації»;
 - «Внесок християнської герменевтики в теорію інтерпретації»;
 - «Вияви названих видів герменевтики в сучасній теорії інтерпретації».Створити мультимедійну презентацію до обраного питання (за бажанням).
3. Скласти таблицю або схему «Герменевтичний і лінгвотекстологічний підходи до тлумачення текстової інформації: спільне та відмінне».

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка за модуль – 20 балів.
2. Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу, наявність мультимедійної презентації, правильність складання таблиці або схеми.

Модуль 3

МЕТОДИКА ГЕРМЕНЕВТИЧНОГО ФІЛОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ

Тема 4. Герменевтичний аналіз художнього тексту

1. Опрацювати й доповнити лекційний матеріал (опорні схеми, таблиці тощо для кращого засвоєння теми).
2. За пропонованою схемою зробити герменевтичний аналіз художнього тексту (за власними уподобаннями).

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.
2. Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу, наявність мультимедійної презентації.

Критерії оцінювання виконаних студентами завдань для самостійної роботи

Самостійну роботу студентів з навчальної дисципліни «Літературно-герменевтичний дискурс» оцінюють за такими параметрами:

5 балів – завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, із наведенням прикладів і застосуванням методу аналізу. Студент самостійно працює з науковою літературою; робить висновки; уміє формулювати й обґрунтовувати власну позицію.

4 бали – завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, але з деякими помилками щодо викладу матеріалу та без наведення прикладів до окремих фактів і явищ. Студент працює із запропонованою науковою літературою; робить висновки. Однак у процесі відтворення самостійно дібраного матеріалу простежено брак власних суджень та узагальнень.

3 бали – завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, але з порушенням логіки й послідовності викладу матеріалу та без ілюстрування прикладами. Допущено стилістичні помилки, неточно вжито терміни, довільно витлумачено факти. Студент працює із запропонованою науковою літературою, але аналізує її недбало, без висвітлення поглядів різних науковців.

2 бали – завдання для самостійної роботи виконані не в повному обсязі, частково самостійно. Студент володіє матеріалом на початковому рівні, викладає його хаотично й необґрунтовано, без дотримання мовних норм; має фрагментарні навички роботи з науковими джерелами і не вміє робити висновки.

1 бал – виконано менше ніж половину завдань для самостійної роботи. Матеріал фрагментарний, не систематизований, не ілюстрований прикладами, порушена структура викладу. Його основу становить необґрунтоване копіювання чужих думок і позицій. Студент не вміє працювати з науковими джерелами й робити узагальнення.

0 балів – більшу частину самостійних завдань не виконано. Студент лише частково володіє навчальним матеріалом, не вміє чітко, лаконічно й послідовно висвітлювати його; не працює з науковими і навчальними джерелами.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожний модуль включає бали за модульну контрольну роботу (модульний контроль), який провадять після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Студенти виконують модульні контрольні роботи в ЕНК.

Модуль 1

Дискурсологія як галузь гуманітарного знання

Форма проведення: дистанційний формат, онлайн-тестування.

Максимальна кількість балів: 25 балів.

Критерії оцінювання виконання студентами модульних контрольних робіт: модульна контрольна робота містить 25 тестових завдань, правильна відповідь на одне тестове завдання – 1 бал.

Модуль 2

Концептуальні засади герменевтики

Форма проведення: дистанційний формат, онлайн-тестування.

Максимальна кількість балів: 25 балів.

Критерії оцінювання виконання студентами модульних контрольних робіт: модульна контрольна робота містить 25 тестових завдань, правильна відповідь на одне тестове завдання – 1 бал.

Модуль 3

Методика герменевтичного філологічного аналізу

Форма проведення: дистанційний формат, онлайн-тестування.

Максимальна кількість балів: 25 балів.

Критерії оцінювання виконання студентами модульних контрольних робіт: модульна контрольна робота містить 25 тестових завдань, правильна відповідь на одне тестове завдання – 1 бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль відбувається у форматі онлайн-тестування.

До складання іспиту можуть бути допущені студенти, які активно відпрацювали всі семінарські заняття, написали всі модульні контрольні роботи та виконали блок самостійної роботи, набравши не менше ніж 35 балів.

Критерії оцінювання

Підсумковий тест містить завдання теоретичного і практичного спрямування.

Тестові завдання з однією правильною відповіддю (теоретичний блок)

У цьому блоці представлено 10 тестових завдань з однією правильною відповіддю. За кожен правильну відповідь – 1 бал. Максимальна кількість балів – **10 балів**.

Тестові завдання з розгорнутою відповіддю (практичний блок)

У цьому блоці запропоновано виконати частковий герменевтичний аналіз наведеного уривку тексту відповідно до схеми аналізу. Максимальна кількість балів – **10 балів**.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (для самоконтролю)

1. Варіативність уявлень про дискурс у соціогуманітарних дослідженнях.
2. Проблема дефініції дискурсу.
3. Тлумачення дискурсу в лінгвістиці та літературознавстві.
4. Українська школа дискурсу.
5. Класифікаційні ознаки й типологія дискурсу.
6. Поняття тексту і дискурсу в лінгвістичній теорії.
7. Поняття герменевтичного дискурсу.
8. Герменевтичний дискурс і діалог культур.
9. Герменевтика: предмет, проблеми та структура теорії інтерпретації.
10. Тлумачення й інтерпретація як основні завдання герменевтики.
11. Вектори розвитку герменевтичного вчення.
12. Герменевтичні принципи інтерпретації художнього тексту.

13. Пізнання, пояснення та розуміння крізь призму герменевтичних досліджень.
14. Етапи розвитку герменевтики як науки.
15. Герменевтика Ф. Шлейєрмахера та її місце в німецькій класичній філософії.
16. Герменевтика мови М. Гайдеггера.
17. Літературна герменевтика Г.-Г. Гадамера.
18. Герменевтичні погляди П. Рікера.
19. Герменевтичний ланцюжок від пояснення до розуміння.
20. Пояснення як різновид пізнавальної дії. Структура пояснювального механізму.
21. Види пояснень у герменевтичній практиці.
22. Природа і сутність розуміння.
23. Діалектична архітектоніка процесів осмислення мовних фактів.
24. Функції розуміння.
25. Антиномія розуміння та дорозуміння.
26. Феномен герменевтичного кола.
27. Концептуальні засади розвитку герменевтичних кіл.
28. Історичні вектори руху в герменевтичному колі.
29. Проблема входу мовних одиниць до герменевтичного кола та виходу з нього.
30. Текст як об'єкт герменевтики та лінгвотекстології.
31. Дефініція, будова, ознаки та функції тексту.
32. Філософська й лінгвістична природа тексту.
33. Герменевтичний і лінгвотекстологічний підходи до тлумачення текстової інформації.
34. Знак, текст і символ у герменевтиці.
35. Підходи до інтерпретації мовних явищ.
36. Інтерпретація як метод і засіб філософського пізнання.
37. Види інтерпретаційних механізмів. Межі інтерпретації.
38. Інтерпретаційні «конфлікти» в тлумаченні мовних явищ.
39. Проблема «історичної дистанції» та «часової відстані» в ході інтерпретації текстів.
40. Основні підходи до інтерпретації мовних фактів.
41. Ідея універсальної методології інтерпретації тексту.
42. Мовно-літературна й культурна спрямованість герменевтичного аналізу текстів.
43. Мета й завдання герменевтичного аналізу.
44. Пояснення культурної інформації та розуміння культурних смислів.
45. Етапи герменевтичного аналізу.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Оцінка за стобально ю шкалою	Значення оцінки
А	90–100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75–81 балів	Добре – загалом добрий рівень знань (умінь) із незначною кількістю помилок.
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, із можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1–34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що потребує повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія мови»

Разом: 60 год., зокрема: лекції – 8 год., практичні заняття – 8 год., МК – 4 год., самостійна робота – 25 год, сем.контр-15 год..

Тиждень	I	III–VI		VII–VIII
Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3
Назва модуля	ДИСКУРСОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ГЕРМЕНЕВТИКИ		МЕТОДИКА ГЕРМЕНЕВТИЧНОГО ФІЛОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ
К-сть балів за модуль	47 балів	69 балів		47 балів
Лекції	I	II	III	IV
Теми лекцій	Базові поняття та підходи дискурсології (1 б.)	Герменевтика в колі наукової парадигми (1 б.)	Герменевтичний та лінгвотекстологічний ракурси тексту (1 б.)	Герменевтичний аналіз художнього тексту (1 б.)
Теми семінар-ських занять	Базові поняття та підходи дискурсології (10 б.)	Герменевтика в колі наукової парадигми (10 б.)	Герменевтичний та лінгвотекстологічний ракурси тексту (10 б.)	Герменевтичний аналіз художнього тексту (10 б.)
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (10 б.)	Самостійна робота 2 (20 б.)		Самостійна робота 3 (10 б.)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)	Модульна контрольна робота 2 (25 б.)		Модульна контрольна робота 3 (25 б.)
Підсумковий контроль	Іспит			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації : монографія / За ред. Р. Гром'яка. Тернопіль : Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2006. 286 с.
2. Загнітко А. Основи дискурсології : науково-навчальне видання. Донецьк : ДонНУ, 2008. 194 с.
3. Іванишин П. Літературна герменевтика: освоєння і розширення семантики терміна. URL : <http://dontsov-nic.com.ua/literaturna-hermenevtyka-osvoiennia-i-rozshyrennia-semantyky-termina>.
4. Квіт С. М. Герменевтика : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 42 с.
5. Shiffrin D. Approaches to discourse. Oxford: Cambridge, 2005. 470 p.

Додаткова література

1. Бацевич Ф. С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 240 с.
2. Богачов А. Л. Філософська герменевтика : навч. посібн. Київ : «Курс», 2006.
3. Бубняк Р. А. Літературно-критичний дискурс: сутність, структура, засоби вираження : автореф. дис. ...канд. філол. наук: 10.01.06 / Тернопільський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2001. 20 с.
4. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Вибрані твори. Київ : «Юніверс», 2001. 288 с.
5. Гірц К. Інтерпретація культур: вибрані есе. Київ, 2001. 542 с.
6. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / І. С. Шевченко та ін. Харків : Константа, 2005. 356 с.
7. Еко У. Інтерпретація та надінтерпретація. Умберто Еко. Маятник Фуко. Львів, 1998. 751 с.
8. Загнітко А. П. Лінгвістика тексту : Теорія і практикум : [науково-навчальний посібник] / А. П. Загнітко. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2007. 313 с.
9. Загнітко А. П. Словник сучасної лінгвістики: Поняття і терміни : у 4 т. Донецьк : ДонНУ, 2012. Т. 1. 402 с.; Т. 2. 350 с.; Т. 3. 426 с.; Т. 4. 388 с.
10. Іванишин П. «Естетика Шевченка» як сутність герменевтики Дмитра Донцова. *Дивослово*. 2008. № 10. С. 52–57.
11. Квіт С. Основи герменевтики. Київ : Академія, 2003. 191 с.
12. Коваль Т. Л. Співвідношення понять «текст» і «дискурс» у сучасній лінгвістичній науці. *Філологічні трактати*. 2009. № 1. С. 54–58.
13. Павличко С. Д. Теоретичний дискурс українського модернізму : монографія. Київ : Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2011. 339 с.
14. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
15. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К., 2006. 716 с.
16. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність : на матеріалах сучасної газетної публіцистики:

[монографія] / за ред. В. В.Р ізуна; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Либідь, 2002. 392 с.

17. Шевченко І. В. Дослідження понять «дискурс» і «текст» у сучасній лінгвістиці. *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]*. Сер. : Філологічні науки. 2014. Кн. 2. С. 284–287. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2014_2_59.

18. Яус Г.-Р. Досвід естетичного сприйняття і літературна герменевтика / пер. з нім. Р. Свято і П. Таращук. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2011. 624 с.

19. Harris Z. S. Discourse analysis: A sample text. *Language*. 2000. Vol. 28. P. 1–30; 474–494.

20. Cook Guy. Discourse Analysis. *The Routledge Handbook of Applied Linguistics* / Ed. by James Simpson. London; N. Y. : Routledge, 2011. P. 431–444.